

Zarządzenie
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia *19* września 2016 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Źródłiskowe Zbocza”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.¹⁾), zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Źródłiskowe Zbocza”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
2. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie
2016 -09- 19
Radosław Grzegorzczak

¹⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045 i z 2016 r. poz. 422.

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 19 września 2016 r.**

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Niekontrolowana penetracja rezerwatu związana z jego zaśmiecaniem, zbiorem owoców runa leśnego, wydeptywaniem roślinności, płoszeniem zwierząt oraz kłusownictwem.	Ograniczenie zagrożenia w granicach rezerwatu polegające na prawidłowym oznakowaniu rezerwatu i utrzymaniu jego sprawności technicznej (konserwacji), skanalizowaniu ruchu pieszo – rowerowego po ściśle wyznaczonym szlaku oraz wzmożonej kontroli służb ochrony przyrody oraz zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie. Ograniczenie zagrożenia spoza rezerwatu polegające na edukacji społeczności lokalnej w zakresie wartości i potrzeb ochrony przyrody rezerwatu.
2.	Zagrożenie trwałości i stanu zdrowotnego drzewostanów w rezerwacie na skutek działalności owadów.	Monitoring – prowadzony w zależności od potrzeb oraz czyszczenie, utrzymanie sprawności technicznej, zakładanie budek lęgowych dla ptactwa będącego naturalnym wrogiem ww. entomofauny.
3.	Obecność gatunków obcych siedliskowo i inwazyjnych.	Eliminacja przy wykorzystaniu metod kombinowanych (zwalczania mechaniczno – chemicznego połączonych z niezwłocznym wywozem pozyskanej biomasy poza granice rezerwatu).

**Załącznik nr 2 do projektu zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 19 września 2016 r.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ²⁾
1.	Usuwanie drzew (w szczególności świerka <i>Picea abies</i> i modrzewia <i>Larix decidua</i>), wyrotów i wiatrołomów opanowanych przez szkodniki owadzie w stopniu, który mógłby zagrozić trwałości drzewostanów w obiekcie – poprzez ich ścięcie i wywiezienie poza obszar rezerwatu. Usuwanie drzew zagrażających ruchowi drogowemu (w pasie drogowym) oraz bezpieczeństwu ludzi w miejscach udostępnionych – poprzez ich ścięcie i pozostawienie do naturalnej dekompozycji, bez usuwania drewna poza obszar rezerwatu. W terminach - zależnie od potrzeb.		Obszar ochrony czynnej w wydzieleniach/ skład drzewostanu: 357b/ 4Św2Md2Bk1Dbs1Brz w wieku 94 lata , mjs. Dg 94 lata, 357c/ 8Md1Brz1Bk 31lat , 357d/ 5So3Md 69 lat, 2Bk 49 lat, mjs. Md, Ol 69 lat, 357j/ 4Md3Bk2Św1Brz w wieku 94 lata, mjs. Dg i So 94 lata, 392ax/ 7Md2Ol 42 lata, 1Bk 59 lat, miejscowo Św, Brz 42 lata. Powierzchnia łączna 12,39 ha.
2.	Monitoring wnikania do rezerwatu gatunków inwazyjnych oraz podjęcie eliminacji ww. gatunków w oparciu o najlepsze znane praktyki przy wykorzystaniu metod kombinowanych (zwalczania mechaniczno – chemicznego połączonych z niezwłocznym usunięciem ich biomasy z obszaru rezerwatu). W terminach zależnych od potrzeb.		Obszar całego rezerwatu.
3.	Utrzymanie oraz uzupełnienie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu dla celów edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych poprzez oznakowanie rezerwatu przyrody		Po trasie wyznaczonego szlaku pieszo - rowerowego o łącznej długości 508 m i powierzchni 0,12

²⁾ w wydzieleniach leśnych Nadleśnictwa Łobez według Planu urządzenia lasu na lata 2012-2021.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ²⁾
	tablicami urzędowymi, regulaminowymi i informacyjnymi. Według potrzeb.		ha, przebiegający wzdłuż wydzielenia 357~a oraz drogi wchodzącej w skład wydzielenia 357j ³⁾ .
4.	Utrzymanie bezpieczeństwa osób poruszających się pieszo lub na rowerze wzdłuż wyznaczonego szlaku.	Cięcia pielęgnacyjne drzew osłabionych, niestabilnych, połamanych, obumarłych i/lub ich ścięcie i pozostawienie do naturalnej dekompozycji, bez usuwania drewna poza obszar rezerwatu.	Wzdłuż trasy wyznaczonego szlaku pieszo rowerowego o łącznej długości 508 m i powierzchni 0,12 ha, przebiegający wzdłuż wydzielenia 357~a oraz drogi wchodzącej w skład wydzielenia 357j.
5.	Usuwanie zaśmieci poza obszar rezerwatu.	Cały obszar rezerwatu – w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	
6.	Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) infrastruktury – leśnych dróg przeciwpożarowych. Regularne kontrole terenu przez Straż Leśną w okresie zagrożenia pożarowego, tj. w okresie marzec-październik.	
7.	Monitoring owadów uszkadzających drzewostan.	Według potrzeb. Czyszczenie, utrzymanie sprawności technicznej, zakładanie budek lęgowych dla ptactwa będącego naturalnym wrogiem ww. entomofauny.	
8.	Monitoring gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w granicach, pokrywających się z rezerwatem obszarów Natura 2000: Ostoja Ińska PLB320008 i Pojezierze Ińskie PLH320067. na podstawie metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opisanej w podręcznikach metodycznych.		Punktowo na obszarze całego rezerwatu.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.). Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Źródłiskowe Zbocza” powstał na mocy zarządzenia Nr 56/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w Szczecinie z dnia 15 września 2009 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Źródłiskowe Zbocza” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 68, poz. 1859 zm. z 2016 r. poz. 1861).

W celu zachowania przedmiotu ochrony, dla którego rezerwat przyrody został powołany, tj.: krajobrazu o dużych deniwelacjach na Pojezierzu Ińskim wraz z licznymi źródłiskami i wysiękami oraz występujących na tym terenie olsów, zwłaszcza w odmianie źródłiskowej oraz zespołów żyznej i kwaśnej buczyny niżowej, niezbędne jest przeprowadzenie zabiegów z zakresu ochrony czynnej oraz przeciwdziałanie penetracji związanej z wydeptywaniem roślinności, kłusownictwem i zaśmiecaniem obiektu. Działania ochronne ujęte w niniejszym zarządzeniu stanowią jednocześnie o utrzymaniu w użyteczności wyznaczonego szlaku pieszo - rowerowego w obiekcie na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w Szczecinie z dnia 19 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Źródłiskowe Zbocza”.

Uprzątnięcie zaśmieci oraz eliminacja gatunków obcych siedliskowo i inwazyjnych, które negatywnie oddziałują na biotopy i krajobraz obiektu, podniesie walory estetyczne rezerwatu.

³⁾ na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Źródłiskowe Zbocza”.

Systematyczny monitoring owadów uszkadzających drzewostan pozwoli na obserwację wszelkich zmian komponentów przyrodniczych rezerwatu oraz umożliwi szybką identyfikację niekorzystnych zmian.

Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, ze względu na lokalizację rezerwatu w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Ińska PLB320008⁵⁾ oraz częściowo w granicach obszaru Mającego znaczenie dla Wspólnoty „Pojezierze Ińskie” PLH320067, prowadzony na podstawie instrukcji Głównej Inspekcji Ochrony Środowiska.

Nie wyznacza się w rezerwacie obszarów objętych ochroną krajobrazową i ścisłą. Uwzględniając konieczność przeprowadzenia zaplanowanych działań ochronnych oraz przeciwdziałanie skutkom antropopresji, obszar rezerwatu kwalifikuje się wyłącznie do objęcia ochroną czynną.

Projekt zarządzenia poddano opiniowaniu i konsultacjom poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 lipca 2016 r., znak: WOPN-ON.6201.10.2016.AR. W trakcie ww. procesu uwagi i wnioski do treści projektu wniesione zostały przez Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w piśmie z dnia 29.07.2016 r., znak: ST.4115.5.2016.TCT, gdzie w odniesieniu do zagrożenia polegającego na obniżeniu trwałości i stanu zdrowotnego drzewostanów na skutek działalności owadów zaproponowano dopuszczenie jako zadania ochronnego, w załączniku nr 2 do zarządzenia, używanie pułapek feromonowych – jako narzędzia pozwalającego obniżyć liczebność szkodliwych gatunków owadów. Wskazano, że rezerwat „Źródłiskowe Zbocza” zakwalifikowano jako krajobrazowy, w związku z tym, bardziej istotne dla jego ochrony wydaje się zachowanie istniejącego drzewostanu niż ochrona wszystkich naturalnych procesów zachodzących na jego obszarze. Walka z owadami zagrażającymi trwałości drzewostanu w oparciu o pułapki feromonowe stanowi sposób mniej ingerujący w środowisko niż wycinka bądź użycie środków chemicznych – *odpowiedź: podstawowym sposobem walki ze szkodnikami wtórnymi jest terminowe wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych przez szkodniki. Przedmiotowe zwalczanie może być wspomagane pułapkami z feromonami, ale nie będzie to stanowiło podstawowej metody ograniczającej ilość owadów. Pułapki przede wszystkim służą do celów prognostycznych, tj.:*

- *monitowania zmian zachodzących w populacji szkodników wtórnych, w okresach gradacyjnych i między gradacyjnymi,*
- *ustalenia początku rójek, ich kulminacji w danym sezonie wegetacyjnym.*

Poza względami estetycznymi, wywieszenie pułapek w rezerwacie spowoduje ściągnięcie większej ilości szkodników owadziech. W związku z powyższym uwagi nie uwzględniono w treści zarządzenia.

Ocena skutków regulacji (OSR) do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Źródłiskowe Zbocza”:

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.).

2. Konsultacje społeczne

Projekt został poddany konsultacjom społecznym. Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 1) Nadleśnictwo Łobez;
- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 3) Urząd Gminy i Miasta w Ińsku;
- 4) Urząd Miasta Węgorzyno;
- 5) Starostwo Powiatowe w Stargardzie;
- 6) Starostwo Powiatowe w Łobzie;
- 7) Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;
- 8) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 lipca 2016 r., znak: WOPN-

⁵⁾ zapis stanowi jednocześnie uregulowanie prawne względem prowadzenia ww. monitoringu na obszarze rezerwatu – zgodnie z zapisami zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1931).

ON.6201.10.2016.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Szczecinie oraz przesłanie do właściwych miejscowo: Urzędu Miasta Węgorzyno, Urzędu Gminy i Miasta w Ińsku, Starostwa Powiatowego w Stargardzie, Starostwa Powiatowego w Lobzie, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego, Nadleśnictwa Lobez i RDLP w Szczecinie z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres 21 dni). Rozpatrzenie uwag i wniosków wniesionych podczas ww. konsultacji dokonane zostanie w treści uzasadnienia do zarządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa. W ciągu 5 lat obowiązywania zadań ochronnych na zabiegi ochronne (monitoring, utrzymanie sprawności technicznej infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz oznakowania obiektu) wydane środki pieniężne pochodzące z dotacji pozabudżetowych, m.in. z funduszy finansujących ochronę środowiska. Szczegółowa wartość poszczególnych działań będzie szacowana w roku przystąpienia do ich realizacji.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Zarządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, natomiast do wykonywania zadań ochrony czynnej mogą zostać zatrudnione lokalne firmy oferujące np. usługi leśne, melioracyjne.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L 20 z 26.01.2010 r.) oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywie Siedliskowej (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 5-7 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.).

Szczecin, dnia 19 września 2016 r.

Sporządził:

STARSZY SPECJALISTA
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Raclawska

Wnioskodawca:

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Przyrody
i Obszarów Natura 2000
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Marcin Dziubak

